

AML - MINI-KURS

Lekcja 2

Czym jest AML – podstawy prawne zagadnienia

Obowiązek nałożony na biura rachunkowe przez Ustawę z dnia 1 marca 2018 r. o przeciwdziałaniu praniu pieniędzy oraz finansowaniu terroryzmu (t.j. Dz. U. z 2022 r. poz. 593 z późn. zm.).

AML, czyli Anti Money Laundering, to w tłumaczeniu na język polski przeciwdziałanie praniu pieniędzy.

Jest to jeden z wymogów prawnych związanych z prowadzeniem działalności gospodarczej w Polsce. Procedura AML ma za zadanie przeciwdziałać praniu brudnych pieniędzy i terroryzmowi a ze względu na fakt, że biura rachunkowe posiadają niezwykle istotne dane, które mogą zawierać informacje o możliwości popełnienia wskazanych przestępstw, znowelizowana ustawa dołączyła od lipca 2021 roku do instytucji zobowiązanych do jej przestrzegania WSZYSTKIE biura rachunkowe.

USTAWA z dnia 1 marca 2018 r. o przeciwdziałaniu praniu pieniędzy oraz finansowaniu terroryzmu (dalej jako ustawa o AML):

Art. 2. [Instytucje obowiązane; definicje]

1. Instytucjami obowiązanymi są:

15a) przedsiębiorcy w rozumieniu ustawy z dnia 6 marca 2018 r. - Prawo przedsiębiorców (Dz. U. z 2021 r. poz. 162 i 2105 oraz z 2022 r. poz. 24), których podstawową działalnością gospodarczą jest świadczenie usług polegających na sporządzaniu deklaracji, prowadzeniu ksiąg podatkowych, udzielaniu porad, opinii lub wyjaśnień z zakresu przepisów prawa podatkowego lub celnego, niebędący innymi instytucjami obowiązanymi;

17) podmioty prowadzące działalność w zakresie usługowego prowadzenia ksiąg rachunkowych;

AML - MINI-KURS

Lekcja 2

Pranie pieniędzy – czyli co?

Art. 299. [Pranie pieniędzy]

§ 1. Kto środki płatnicze, instrumenty finansowe, papiery wartościowe, wartości dewizowe, prawa majątkowe lub inne mienie ruchome lub nieruchomości, pochodzące z korzyści związanych z popełnieniem czynu zabronionego, przyjmuje, posiada, używa, przekazuje lub wywozi za granicę, ukrywa, dokonuje ich transferu lub konwersji, pomaga do przenoszenia ich własności lub posiadania albo podejmuje inne czynności, które mogą udaremnić lub znacznie utrudnić stwierdzenie ich przestępnego pochodzenia lub miejsca umieszczenia, ich wykrycie, zajęcie albo orzeczenie przepadku, podlega karze pozbawienia wolności od 6 miesięcy do lat 8.

§ 2. Karze określonej w § 1 podlega, kto będąc pracownikiem lub działając w imieniu lub na rzecz banku, instytucji finansowej lub kredytowej lub innego podmiotu, na którym na podstawie przepisów prawa ciąży obowiązek rejestracji transakcji i osób dokonujących transakcji, przyjmuje, wbrew przepisom, środki płatnicze, instrumenty finansowe, papiery wartościowe, wartości dewizowe, dokonuje ich transferu lub konwersji, lub przyjmuje je w innych okolicznościach wzbudzających uzasadnione podejrzenie, że stanowią one przedmiot czynu określonego w § 1, lub świadczy inne usługi mające ukryć ich przestępne pochodzenie lub usługi w zabezpieczeniu przed zajęciem.

(...)

Artykuł 299 penalizuje zachowania określane mianem „prania brudnych pieniędzy”. Zjawisko to powiązane jest bezpośrednio z istnieniem rozbudowanych struktur przestępczych zwanych „przestępczością zorganizowaną”. Popełniane w takiej strukturze czyny zabronione są bardzo trudne do wykrycia i stanowią realne zagrożenia dla porządku i spokoju publicznego. Przestępczość zorganizowana generuje ogromne zyski (np. w obrocie narkotykami). Zyski te muszą być wprowadzone do legalnego obrotu finansowego m.in. z tego powodu, by móc nimi swobodnie obracać w przyszłości i zatrzeć ślady pochodzenia. Istnienie kanałów pozwalających na wykorzystanie nielegalnie uzyskanych korzyści majątkowych jest więc warunkiem istnienia wielkich struktur przestępczych. Kanały te mają umożliwić legalizację pochodzenia określonych korzyści majątkowych znajdujących się w dyspozycji organizacji przestępczej (za: W. Wróbel, S. Tarapata [w:] Kodeks karny. Część szczególna. Tom III. Komentarz do art. 278-363 k.k., wyd. V, red. A. Zoll, Warszawa 2022, art. 299.)

AML - MINI-KURS

Lekcja 2

Jak wdrożyć AML?

AML nie ma charakteru ogólnego

każda instytucja zobowiązana wprowadza regulację indywidualną, sama opracowuje procedurę, spełniającą wymogi ustawowe. Ustawa wymaga, by procedura wewnętrzna dostosowana była do charakteru, rozmiaru, specyfiki działania (lokalnie lub międzynarodowe biuro).

Nie ma więc ustalonych ogólnych wzorców, gdyż procedury się od siebie różnią w zależności od podmiotów.

Przepisy nakładają na instytucje obowiązane (czyli m.in. biura rachunkowe) szereg obowiązków, z których trzeba wymienić w szczególności:

1. Wyznaczenie kadry kierowniczej wyższego szczebla odpowiedzialnej za wdrażanie i wykonywanie obowiązków AML;
2. Identyfikowanie i weryfikację tożsamości klientów;
3. Wdrożenie działań o charakterze organizacyjnym, w tym przygotowanie i przestrzeganie wewnętrznej procedury w zakresie przeciwdziałania praniu pieniędzy oraz finansowaniu terroryzmu, jak również procedury anonimowego zgłaszania naruszeń przepisów z zakresu przeciwdziałania praniu pieniędzy oraz finansowania terroryzmu;
4. Przeprowadzanie szkoleń z realizacji obowiązków związanych z AML.